

CONSILIUL NAȚIONAL AL AUDIOVIZUALULUI

**ROMÂNIA
BUCUREȘTI**
Bd. Libertății nr. 14
Sector 5, CP 050706
www.cna.ro

**Autoritate publică
autonomă**
Tel.: 00 4 021 3055356
Fax: 00 4 021 3055354
cna@cna.ro

Decizia nr. 206 din 25.02.2020
privind somarea S.C. DOGAN MEDIA INTERNATIONAL S.A.
București, B-dul Mărăști nr. 65-67, Pavilion T, sector 1
C.U.I. 18684823
Tel: 031/407.55.37 Fax: 031/805.59.41

- pentru postul de televiziune KANAL D

Întrunit în ședință publică în ziua de 25 februarie 2020, Consiliul Național al Audiovizualului a analizat raportul de monitorizare, întocmit în baza sesizării nr. 1662/19.02.2020 cu privire la ediția emisiunii informative „Știrile Kanal D”, difuzată în 31.01.2020, de postul KANAL D.

Postul de televiziune KANAL D aparține radiodifuzorului S.C. DOGAN MEDIA INTERNATIONAL S.A. (licența audiovizuală nr. S-TV 150.8/30.05.2006 și decizia de autorizare audiovizuală nr. 1239.1-8/18.08.2009).

În urma dezbatelor ce au avut loc după vizionarea înregistrărilor și analizarea raportului de monitorizare, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul S.C. DOGAN MEDIA INTERNATIONAL S.A. a încălcat prevederile articolelor 64 alin. (1) lit. b) și 65 lit. a) și b) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare (Codul audiovizualului).

Potrivit dispozițiilor invocate:

Art. 64 (1): În virtutea dreptului fundamental al publicului la informare, furnizorii de servicii media audiovizuale trebuie să respecte următoarele principii:

b) informarea cu privire la un subiect, fapt sau eveniment să fie corectă, verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință.

Art. 65: În emisiunile de știri și debateri, radiodifuzorii trebuie să respecte următoarele reguli:

a) rigoare și acuratețe în redactarea și prezentarea știrilor;

b) între subiectul tratat și imaginile ce însoțesc comentariul să existe o conexiune reală;

Redăm din raportul de monitorizare:

„Postul de televiziune **Kanal D** a difuzat în data de **04.02.2020**, la ora **19:00**, emisiunea informativă **Știrile Kanal D** prezentată de Silvia Ioniță.

Sel 1 (rep 03.48 – 06.33, sel 4-19) În jurul orei 19:04 a fost difuzată știrea cu titlul **ALERTĂ: OREZ CA DE PLASTIC** (titlul a fost menținut pe ecran pe toată durata știrii) și următorul conținut:

Silvia Ioniță: *Pe o piață plină de importuri trebuie să fim cu băgare de seamă atunci când cumpărăm ceva. Orezul din plastic produs în China a umplut rafturile multor magazine și tot mai mulți oameni se plâng că au fost înșelați. Și-au dat seama că mâncarea poate fi chiar bombă pentru sănătate abia când s-au apucat de gătit. Există totuși niște trucuri care ne ajută să depistăm ce e bun și ce e rău.*

Cu mențiunea **IMAGINI AMATOR** au fost difuzate imagini în care mâna unei femei spală orez într-o oală.

Voce bărbat din off (titrat pe ecran): *Plastic. Îl băgați în apă și după zece minute îl frecați și vedeți ce iese.*

Voce din off: **Orezul care nu e bun de nimic** a fost cumpărat dintr-un supermarket, iar oamenii spun că nu au băgat de seamă pe ce au dat banii până au ajuns acasă și au vrut să se apuce de gătit.

După sintagma **Orezul care nu e bun de nimic** spusă de către vocea din off a fost prezentată, filmată din lateral, de jos în sus, o pungă de orez cu ambalaj de culoare albastră (fața și spatele pungii) și incolor (părțile laterale ale pungii) pe care s-au putut citi inscripțiile *L40AG1-26.03.2021; OREZ LUNG B; CALITATEA I; ORIG. CAMBODGIA* (pe partea laterală a pungii); în partea superioară a pungii s-au putut vedea majusculele B și S de pe partea din față a pungii; din cauza calității înregistrărilor deținute de CNA denumirea producătorului nu a fost lizibilă.

Au urmat imagini în prim plan în care sunt prezentate boabele de orez în palma unei femei, înainte și după ce au fost înmuiate în apă. Titrat pe ecran: *IMAGINI AMATOR*.

Voce femeie din off (titrat pe ecran): *Uite, ce frumos arată orezul. În vedeți că e cu bob mare?*

Voce bărbat din off (titrat pe ecran): *Foarte frumos.*

Voce femeie din off (titrat pe ecran): *L-am băgat în apă și l-am spălat și uite cum arată! Țsta e orez?*

Voce din off: **Piața e invadată de astfel de produse contrafăcute... bombe cu ceas care sunt importate din China, spun specialiștii. Practic, mult orez chinezesc e din plastic și amidon de cartofi peste care se adaugă aromă de orez fier.**

Reporterul Kanal D a intervievat două persoane pe stradă.

Femeie: *Ca o sare, ca o... ceva.... plastic... ceva, un plastic măcinat... Exact ăsta care l-am luat și eu. Țsta l-am luat și eu, să știți. Și de-atunci nu l-am mai luat. Au fost din nou prezentate imaginile cu mâna femeii care scotea orezul din apa din oală și îl freca în palmă.*

Tânăra: *Nu-mi vine să cred... Înfricoșător, e... ce să spun? Sper să fie penalizați pentru așa ceva, nu?*

Voce din off: Într-un răspuns oficial pentru "Știrile Kanal D" firma care distribuie orezul incriminat susține că nu ar fi plastifiat și de vină e consumatorul care nu respectă modul de preparare de pe etichetă și îl spală ca pe rufe.

Au fost reluate aceleași imagini cu mâna femeii care scotea orezul din apa din oală și îl freca în palmă.

Cu titlul **RĂSPUNSUL FIRMEI DISTRIBUITOARE**, pe ecran a fost titrat următorul text: *Concluzia: Orezul nu se spală ca pe o rufă conform celor văzute în filmulețul dumneavoastră; Nu are o circumferință care să permită acest lucru!*

Voce din off: *Inspectorii de la Protecția consumatorului spun că astfel de reclamații apar des, așadar vor începe o acțiune de control asupra acestor loturi distribuite de comerciant care e posibil să nu fi respectat calitatea orezului inscripționată pe etichetă.*

Au fost difuzate imagini în care, în birou, reporterul Kanal D i-a prezentat filmulețul privind calitatea orezului directorului ANPC.

Paul Anghel – director ANPC: *Nu știu și nu pot crede pe cuvânt că acel orez face parte din punga respectivă. Există niște teste care se pot face, niște analize de laborator pentru a determina dacă și cum, în ce măsură calitatea era cea prezentată de către consumator. Sigur că o să desfășurăm o acțiune de control...*

Au fost reluate aceleași imagini cu mâna femeii care scotea orezul din apa din oală și îl freca în palmă.

Voce din off: *Până ca autoritățile să facă lumină, există câteva trucuri care ne fac să ne dăm seama dacă orezul e de calitate sau nu. Unul dintre ele se numește "testul apei". Cu alte cuvinte, punem o mână de orez într-un bol cu apă. Dacă se lasă la fund înseamnă că e bun de consum. Dacă plutește la suprafață, s-ar putea să aibă plastic în compoziție. De folos ar fi și "testul focului". Mai exact, se ia orezul și se încearcă aprinderea lui cu bricheta sau chibrituri. Dacă orezul este plastificat, acesta va elibera un miros specific imediat după ardere.*

La finalul știrii, pentru exemplificarea metodelor de a determina dacă orezul este bun sau nu, au fost difuzate imagini cu mâna unei persoane care toarnă într-un bol cu apă orez din punga cu ambalaj având parțial culoarea neagră (imagini blurate ale mărcii) și cu mâna unei persoane care dă foc cu o brichetă orezului aflat pe o farfurie.

De asemenea, pe parcursul știrii au mai fost difuzate imagini cu orez aflat într-un ambalaj având parțial culoarea neagră (imagini blurate în partea superioară a pungii, după caz).

Ediție de știri din data de **04.02.2020** de la ora **19:00** a fost difuzată în reluare în data de **05.02.2020**, cu începere de la ora **06:43**. Știrea care a făcut obiectul sesizării a fost transmisă la ora 06:50 (rep 49.37 – 52.29, sel 5-6).

De asemenea, o știre cu același conținut și aceeași formă a fost difuzată în cadrul emisiunii informative *Știrile Kanal D* din data de **08.02.2020** de la ora **18:00** prezentate de Christian Sabbagh (rep 21.33 – 24.14, sel 8-18).

NOTĂ: În perioada 17 – 21.02.2020, în cadrul edițiilor informative *Știrile Kanal D* de la ora 19:00, nu a fost difuzat dreptul la rectificare.,,

În urma analizării raportului și vizionării de imagini, membrii Consiliului au constatat că știrea cu titlul **ALERTĂ: OREZ CA DE PLASTIC** a fost difuzată cu încălcarea dreptului publicului la o informare corectă.

Astfel, pe de o parte, art. 64 alin. (1) lit. b) din Codul audiovizualului prevede că informarea cu privire la un subiect, fapt sau eveniment să fie corectă, verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință de către radiodifuzori, aceasta constituind o obligație permanentă în sarcina acestora.

În cadrul acestei știri a fost prezentat un subiect referitor la calitatea orezului importat din China, cu privire la care sa afirmat că este contrafăcut.

În acest context, au fost prezentate imagini cu o punga de orez pe care era inscripționată țara de proveniență a respectivului produs, anume Cambodgia și nicidecum China.

De asemenea, modul de ilustrare a știrii cu imaginile afișate pe ecran au fost de natură să contravină și art. 65 din Codul audiovizualului, întrucât nu au fost respectate regulile cu privire la prezentarea știrii în mod riguros și cu acuratețe (așa cum prevede lit. a) a art. 65) și nici cele cu privire la conexiunea reală ce trebuie să existe între subiectul tratat (respectiv calitatea orezului provenit din China) și imaginile ce însoțesc comentariul (respectiv imaginile ce arătau un ambalaj cu produs provenit din Cambodgia), astfel cum dispune lit. b) a art. 65.

În aceste condiții, membrii Consiliului au constatat că modalitatea în care au fost prezentate informațiile cu privire la acest subiect contravine principiilor de informare a publicului corectă și imparțială, prevăzute expres de normele legale invocate.

Față de toate aceste aspecte, ținând cont de criteriile de individualizare a sancțiunii prevăzute la art. 90 alin. (4) din Legea audiovizualului, membrii Consiliului au propus sancționarea cu somație publică a radiodifuzorului.

Supusă la vot, propunerea de sancționare a fost adoptată cu respectarea condițiilor de legalitate prevăzute de art. 15 din Legea audiovizualului.

În temeiul prevederilor art. 91 alin. (1) și (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul Național al Audiovizualului adoptă următoarea

DECIZIE:

Art. 1. Radiodifuzorul S.C. DOGAN MEDIA INTERNATIONAL S.A. (licența audiovizuală nr. S-TV 150.8/30.05.2006 și decizia de autorizare audiovizuală nr. 1239.1-8/18.08.2009) **se sancționează cu somație publică de intrare în legalitate** pentru încălcarea prevederilor

articolelor 64 alin. (1) lit. b) și 65 lit. a) și b) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. În conformitate cu prevederile art. 93 alin. (3) din Legea audiovizualului, prezenta decizie poate fi atacată direct la secția de contencios administrativ a curții de apel, fără a fi necesară formularea unei plângeri prealabile, în termen de 15 zile de la comunicare.

Art. 3. Potrivit dispozițiilor art. 93¹ alin. (1) și (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, radiodifuzorul are obligația de a transmite pe postul KANAL D, în următoarele 24 de ore de la comunicare, sonor și vizual, de cel puțin 3 ori, în intervalul orar 18.00 - 22.00, din care o dată în principala emisiune de știri, următorul text:

„Consiliul Național al Audiovizualului a sancționat cu somație publică postul KANAL D, deoarece știrea din 31 ianuarie 2020, în care a fost prezentat un subiect referitor la calitatea orezului, a fost difuzat cu încălcarea principiilor de informare corectă și imparțială a publicului, prevăzute de articolele 64 și 65 din Codul audiovizualului.”

Vă atragem atenția că textul nu poate fi difuzat în calupuri de publicitate.

PREȘEDINTE,

MARIA MONICA GUBERNAT

Întocmit, Serviciul juridic, reglementări și
relații europene,

Șef serviciu, Dumitru Ciobanu